

Öldusteinstún - fristundabyggð

22. október 2024, endursk 9. janúar 2025

Deiliskipulag mkv. 1 : 4.000 (A2)

SKILMÁLAR:

1.gr. Deiliskipulag þetta er í samræmi við Aðalskipulag Grímsnes og Grafningshrepps 2020 - 2032, þar sem land þetta er skilgreint sem fristundabyggð. Deiliskipulagið er unnið í samræmi við stefnu og almenna skilmála sem fjallað er um í kafla 3.1.2 Fristundabyggð (F), bls. 14 og 15 í greinargerð Aðalskipulagsins sem eru eftirfarandi:

- Stefna
  - o Að sveitarfélögð verði áfram áhugaverður kostur fyrir fristundabyggð með góðri þjónustu og aðgengi að helstu veitukerfum.
  - o Að fristundabyggð sem mest að samfélund svæðum innan hverrar jardar, hannig að vegir og veitur nýtist sem best.
  - o Að fristundabyggð verði utan svæða sem mikilvægt er að vernda vegna náttúrufars, aublinda, náttúruvár, sögu eða útvistargildis.
  - o Ný svæði eru að jafnaði einungis heimil í landbúnaðarlandi í flokk L2 og L3.
  - o Að ný fristundasvæði verði ekki sterri en 25 ha innan hverrar jardar eða jardórlutu. Nýr áfangar verða alla jafna ekki teknir til skipulagsmeðferðar fyrir en 2/3 hlutar fyrri áfsanga hefur verið ráðstafað (selt/leigt).

Almennir skilmálar

- o Búfjárhald er ekki heimilað innan fristundabyggðar.
- o Húsagerðir og löðaskiptan skulu falla vel að landslagi.
- o Heimilt er að endurbyggja númerandi fristundahús sem eru innan við 50 metra fjarlægð frá vatnsbakka (ár, vötn og sjór), ef bygging fer ekki nær vatnsbakka en er í dag.
- o Á fristundasvæðum skulu lóðir að jafnaði vera á sterðarbilini 1/2- 1 ha og nýtingarhlutfall allt að 0,03. Heimilt byggingarmagn er þó allt að 100 m² að lóðum sem voru stofnðar fyrir 2021, þrátt fyrir að þær séu minni en 1/2 ha, nema meira byggingarmagn sé heimilt skv. gildlandi deiliskipulagi. Almennir er gert ráð fyrir að lóðir taki til allt að 2/3 hluta fristundasvæða.
- o Heimilt er að hafa aukahús/gestahús og geymslu á hvernir lóð og teljast þessar byggingar með í heildarbyggingarmagni lóðar.
- o Hafa skal sameiginlega fráveit þar sem þéttileiki byggðar og náttúrufarslegar aðstæður leyfa. Þegar lagt er fram deiliskipulag fristundabyggð sem hluti af staðra óskipulögðum fristundasvæði skal deiliskipulagið fela í sér heildarskipulag alls svæðisins varðandi vega og veitukerfi, göngusíða og útvistarsvæði. Gert er ráð fyrir að gera þurfir breytningu á óáðalskipulagi samhlíða deiliskipulagi sterri fristundasvæða þar sem sett verði skýr ákvæði varðandi uppbyggingaráform, fjöldu lóða o.fl. á viðkomandi jörð.
- o Heimilt er að vera með gistingu í flokki I og II skv. reglugerð nr. 1277/2016 (sbr. f - lið 4. gr.), enda hafi starfsemi tilskilin leyfi, bílasteði verði innan lóðar og að enginn lóðarhafi innan deiliskipulagssvæðis leggst gegn starfsemi. Gera skal grein fyrir gistiðarfsemi í deiliskipulagi.
- o Innan fristundabyggðar er heimilt að vera með þjónustumistöðvar, smáverslanir og aðra starfsemi sem þjónar viðkomandi svæði.
- o Almennir er óheimilt að skipta upp sameina fristundalöðir í þegar byggðum fristundalverfum, nema í tengslum við heildarendurskoðun eða gerð nýs deiliskipulags.
- o Sveitarfélagið áskilur sér rétt til að fella út svæði við næstu endurskoðun aðalskipulags þar sem engin uppbygging hefur átt sér stað og deiliskipulag fristundasvæðis er ekki fyrir hend.

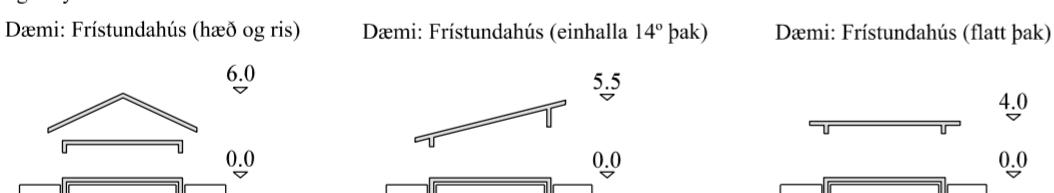
2.gr. Deiliskipulagssvæðið er innan svæðis, sem merkt er í Aðalskipulagi sveitarfélagsins, F82 og er 101,3 ha að stærð. Unnin hafa verið drög að heildarskipulagi fristundabyggðar skv. lið 5 í stefnu aðalskipulagsins og er hér um að ræða 1. áfanga af fjörum sem er um 25 ha að stærð og er austast á svæðinu (sjá yfirlitsupprátt). Landið er mólendi og hallar til suðurs og er í um 80 - 100 m hæð yfir sjávarmáli.

3.gr. Aðkomu að landinu er frá Biskupstungnabraut (nr. 35) um land þórrisstaðir land L220557 að jörðinni Minna-Mosfell L168262. Ennfremur er gert ráð fyrir að hegt sé að fara um jörðina Mosfell L168268 (sjá yfirlitsupprátt). Í vegakerfi svæðisins skal gera ráð fyrir aðkomu slökkviliðs og annarra viðbragðsáæfilla. Vegir skulu vera a.m.k. fjögurra metra breiðir og burðargeta vega að og innan svæðis skal vera a.m.k. 30 tonn.

4.gr. Í deiliskipulaginu er gert ráð fyrir 21 fristundalöð og eru þær að stærðinni frá 7.234 fm til 15.797 fm. Sameiginlegt svæði ætlað undir aðkomuvegi, útvist o.fl. er um 4.7 ha.

5.gr. Mænishað fristundahusa á lóðnum frá botnplötu skal ekki vera meiri en 6 m á húsi með mæni, 5,5 m á húsi með einhalla þaki og 4,0 m á húsi með flótu þaki (sjá skýringarmynd). Þakhlá hússanna má vera á bilinu 0-45 gráðar. Heimild er fyrir kjallara og/eða svefnlofti þar sem aðstæður leyfa. Byggingaefni hússanna er að fjalstu vali. Húsin skulu vera í jardarlítum og fara vel í umhverfi.

Skýringarmynd:

Hæðarsetning húsa skal vera í eðilegu samræmi við landhað og gölfhæð vera á bilinu 50-60 cm yfir aðliggjandi landi. Heimilt er að aðlaga hús að landi með stalladrí golfsplótu. Upphitu íverhús (áðalhús og gestahús) skulu vera einangruð skv., 13. hluta byggunarreglugerðar um Orkusparnað og hitacinaugrun.

6.gr. Heimilt er að reisa geymslur, svefnhús eða gróðurhús innan byggingarreits. Varðandi hæð og þakkhalla aukahusa gildir gr. 5. Mænishað aukahusa, skal þó ekki vera meiri en 4,5 m.

7.gr. Nýtingarhlutfall lóðanna má ekki vera haerra en 0.03.

8.gr. Lóðirmar munu tengjast vatnsveitum sveitarfélagsins. Lögnum, þ.m.t. lögnum fyrir neysluvatn skal komið fyrir í og við vegi eða stíga að svo miklu leyti sem hegt er, svo að sem minnst jarðrask hljóftist af.

9.gr. Brunavarnir eru frá Brunavörum Árnessýslu. Auðvelt er að komast að og frá svæðinu svo ekki er gert ráð fyrir sérstökum flóttaleiðum innan þess. Brunahónum verður komið fyrir á svæðinu eftir þykir. Vegna gróðurelda er mikilvægt að við gróðursetningu á svæðinu sé gert ráð fyrir öryggissvæði allt að 1,5 m umhverfis hús, þar sem gróðri er haldið í lágmarki. Skulu brunavarnir gerðar í samráði við sérfræðinga. Ennfremur má finna leiðbeiningar á grodurelæði.

10.gr. Á svæðinu er gert ráð fyrir roþró að hverri lóð. Hér er um að ræða nýjar sumarhúsalöðir, og má því reikna með að uppbrygging fari mishratt af stað og folk verði mislengi að byggja hús sin því ekki grundvöllur til að tengjast einni sameiginlegri fráveitu (sbr. 13. og 16. grein reglugerðar nr. 798/1999 um fráveit og skólp). Hafa skal skv. 15. gr. rgl. nr. 798/1999, samræði við Heilbrigðiseftirlit Suðurlands, við val að fráveitulausnum, sem samþykktir og veitir leyfi fyrir búnaði sem notaður er við meðhöndlun og hreinsun á skólp i dreifibyl. Einnig er vísad í leitobeiningar UST um roþrær og siturlagnir (2004) og minni fráveit (október 2022). Áhersla skal lögð á að roþrær og siturlagnir skulu bannig skulu standsettar og frá gengnar að aðgengi að þeim til eftirlits, tæmingar og viðhalds sé auðvelt að teknu tilliti til aðstæðana að öðru leyti.

11.gr. Gert er ráð fyrir einni heildargjördingu um svæðið. Heimilt er að afmarka lóðir með limgerðum. Við gróðursetningu á svæðinu skal þess gett að trjágröður komið til með að byrgja útsýni nágranna. Einnig skal forðast að planta ágengum tegundum sem eiga á hættu að breiðast út fyrir lóðarmörk.

12.gr. Raflsingúr á svæðinu skal halda í lágmarki, en beina henni niður þar sem hún er.

13.gr. Losun sorps skal vera í samræmi við samþykktir sveitarfélagsins hverju sinni. Í deiliskipulaginu er gert ráð fyrir gámi við innkomuna á svæðið.

14.gr. Lóðarnúmer eru sýnd á uppdrætti.

15.gr. Ínan deiliskipulagssvæðisins er heimilt er að vera með gistingu í flokki I og II skv. reglugerð nr. 1277/2016 (sbr. f - lið 4. gr.), þar sem um er að ræða heimagingistu eða útleigu á fristundahúsi utan þéttiblys sem nýtt er til tímabundinna dvalar. Gististaður að undanskilinum heimagingistu (gististaður í flokki I) er starfleyfisskyld starfsemi, sbr. töl. 40 í viðauka IV með lögum nr. 7/1998 um hollustuetti og mengunarvarni. Skv. 6, gr. sömu laga skal allur atvinnurekstrum sem sött er um starfsleyfi fyrir vera í samræmi við skipulagsamkvæmt skipulagslögum. Við útleigu á gistiðastóðu á svæðinu skal setja umgengisreglur varðandi t.d. hljóðvist og annað sem varðar heilsu og öryggi leigutaga.

16.gr. Svæðið er ekki á verndarsvæði og er flokkað sem landbúnaðarland í flokk L2. Skipulagsfórmáli er ekki talin likleg til að hafa veruleg umhverfisáhrif í fórm að sér, en þeir þættir sem liklegir eru til að verða fyrir umhverfisáhrifum af völdum áætlunarinnar eru:

Landslag, sjónræn áhrif, náttíra (gróður og dýralífi) og samfélag (atvinnulíf). Landslag, sjónræn áhrif.

Uppbygging mannvirkja á svæðinu mun hafa einhver neikvað áhrif á ásýnd og landslag. Dregið er úr neikvæðum áhrifum eins og hægt er, með því að setja í skilmála, að mannvirkji skulu falla að svipmóti lands og skal lita- og efnisval miða við náttúrulega líti í umhverfinu. Svæðinu skal haldið snýrtilegu í hvívetna. Áhrif áætlunarinnar á landslag er metin talsverð/óviss og háð útfærslu.

Náttíra, gróður og dýralífi:

Svæðið er að hluta til voldendi fellsur því undir lög nr. 60 / 2013 um náttúruvernum. Lögð verður áhersla að við framkvæmdir að svæðinu að hvers konar jarðvegsraski verði haldið í lágmarki og reynt að raska votindunu sem minnst. Til mótvægis róskun að voldendi verður fyllt upp í skóli sem ekki er talin þórf að og endurheimta þannig voldendi. Er það gert til að raska ríkjandi vistkerfi sem minnst s.s. fugla og dýralífi. Allar framkvæmdir innan skipulagssvæðisins skulu miða við að svæðið og lífríki þess hljóti ekki skaða af. Taka skal sérstaklega tillit til fuglalífs, þannig að framkvæmdir verði að mestu utan varptíma.

Ahrif fristundabyggðarinnar á náttúru, gróður og dýralífi eru því metin óveruleg/óviss.

Samfélag, atvinnulíf:

Fristundabyggð þessi er talin hafa jákvæð áhrif á samfélag þar sem hún mun styrkja byggð, skapar atvinnuteikfari og auka fjölbreytni í atvinnulífi sveitarfélagsins. Áhrif áætlunarinnar á samfélag er metin jákvæð.

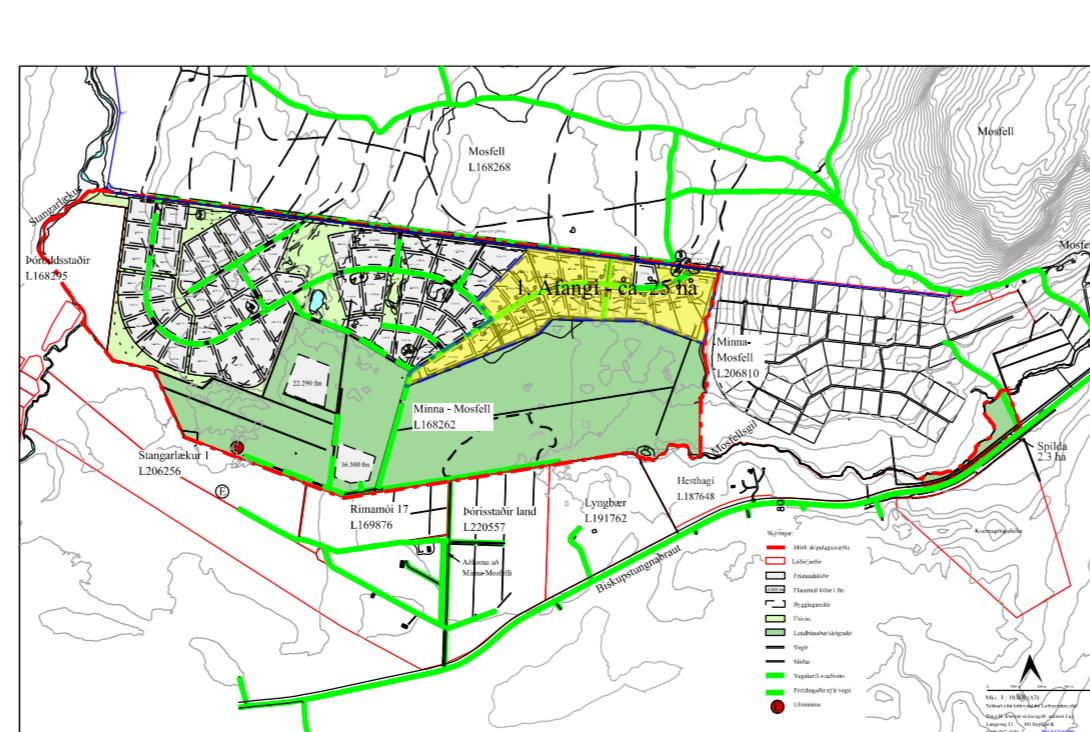
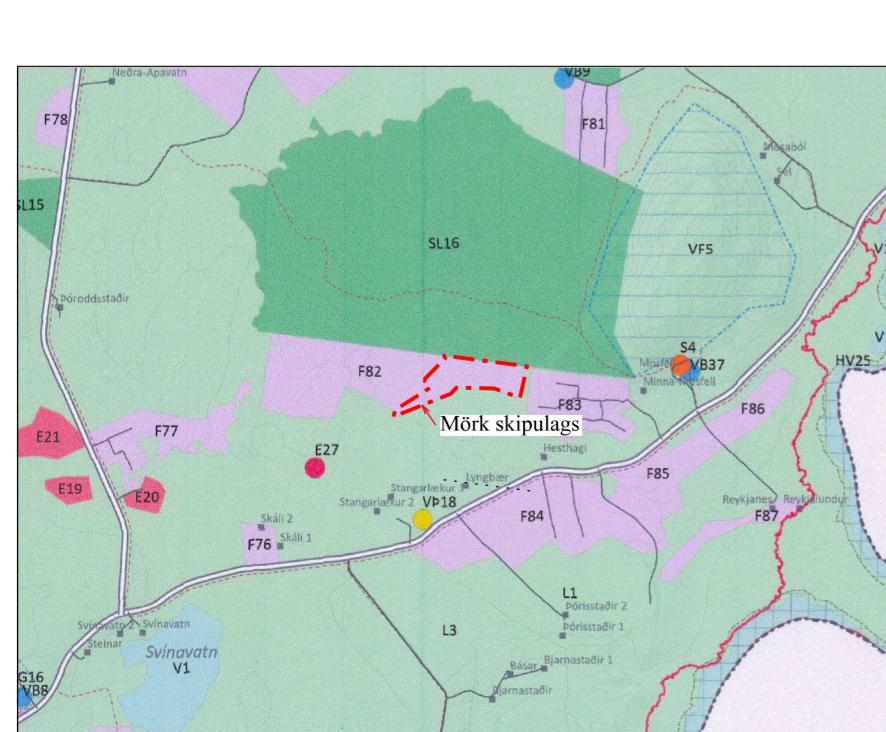
Miðað við náll kost, þ.e.a.s að svæðið verði óbreytt, mun breytin þegar á heildina er litlu hafa óveruleg/óviss áhrif.

Ýtrumt umhverfissjónarmiðum skal fylgt á svæðinu og skulu vatnsveitum, fráveitum og úrgangsmál vera í samræmi við lög og reglugerðir.

17.gr. Fyrir liggur fornleifaskráning (FS996-2431) unnnin af Fornleifastofnun Íslands 2024. Samkvæmi fornleifaskráningunni eru skrárnar fornleifar að deiliskipulagssvæðinu og í þári þess, merktar: ÁR-454:028-1 tóft býli/sei, ÁR-454:028-2 tóft úthús, ÁR-454:028-3 tóft úthús og ÁR-454:028-4 tóft úthús. Einnig eru merktar fornleifar, ÁR-454:025, ÁR-454:26 og ÁR-454:030, sem eru fornar götur/leiðir sem ligga um svæðið. Á norðurmörkum skipulagssvæðisins er hlaðinn landamerkjagarður, merktur ÁR-454:031 garðlag landamerkjart. Syðsti á svæðinu eru heimildir um mógrafir, merktar, ÁR-454:029. Austast á svæðinu í Mosfellsgilii er heimild um vað, merkt, ÁR-454:023. Nánar er fjallað um þessar forminjar í umreðri fornleifaskráningu. Teljast allar þessar forminjar í stórhættu. Fornleifar hafa verið færðar inn að deiliskipulagsuppráttum og skal taka tillit til þeirra við framkvæmdir að svæðinu.

Í 21. gr. laga um menningarminjar (Nr. 80/2012) stendur m.a.: Fornleifum, sbr. 3. mgr. 3. gr. „jafnt þeim sem eru friðlýstar sem þjóðarminjar og heim sem njóta fríðunar í krafti alðurs, má enginn, hvorki landeigandi, ábíandi, framkvæmdaði, nökkrar annar, spilla, granda eða breyta, hylla, laga, aflaga eða flytja úr stað nema með leyfi Minjastofnunar Íslands“. Og á 2. mgr. 24. gr. sömu laga sem hljóðar svo: „Ef forminjar sem ávur ókunnar finnast við framkvæmdar verks skal sá sem fyrir því stendur stóða framkvæmd án tafar. Skal Minjastofnun Íslands láta framkvæma vettvangskönum umsíðfalaust svo skera megi úr um eðli og umfang fundarins. Stofnunni er skilt að ákveða svo fljótt sem aðið er hvort verki megi fram halda og með hvaða skilmálum. Óheimilt er að halda framkvæmdum áfram nema með skriflegu leyfi Minjastofnunar Íslands“.

Sú breytin er gerð að auglýst tillögu að komið er til móts við umsögn Heilbrigðiseftirlit Suðurlands, dagsett Selfossi 18. desember 2024, bannig að gr. 10 og gr. 15 eru uppfærðar.

Deiliskipulag þetta sem fengið hefur meðferð skv. 41 gr. skipulagslag nr. 123/2010 var samþykkt í sveitarfjörðum þann 20

</div